

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

**Bruxelles, 16. prosinca 2020.
(OR. en)**

**2018/0136 (COD)
LEX 2045**

PE-CONS 64/20

**CADREFIN 443
RESPR 79
POLGEN 223
FIN 948
CODEC 1325**

**UREDBA
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
O OPĆEM REŽIMU UVJETOVANOSTI
ZA ZAŠTITU PRORAČUNA UNIJE**

UREDBA (EU) 2020/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 16. prosinca 2020.

o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ SL C 291, 17.8.2018., str. 1.

² Stajalište Europskog parlamenta od 4. travnja 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 14. prosinca 2020. Stajalište Europskog parlamenta od ... (još nije objavljeno u Službenom listu).

budući da:

- (1) Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Kako se podsjeća u članku 2. UEU-a, te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojemu prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost te ravnopravnost žena i muškaraca.
- (2) Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 21. srpnja 2020. navelo da se financijski interesi Unije štite u skladu s općim načelima sadržanima u Ugovorima, osobito s vrijednostima navedenima u članku 2. UEU-a. Također je istaknulo važnost zaštite financijskih interesa Unije i važnost poštovanja vladavine prava.

- (3) Vladavina prava zahtijeva da se sve javne ovlasti provode u okviru ograničenja utvrđenih pravom, u skladu s vrijednostima demokracije i poštovanjem temeljnih prava kako je utvrđeno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) i drugim primjenjivim instrumentima, te pod kontrolom neovisnih i nepristranih sudova. Posebice se zahtijeva da se poštuju¹ načela zakonitosti² što podrazumijeva transparentan, odgovoran, demokratski i pluralistički postupak donošenja zakona; pravne sigurnosti³; zabrane proizvoljnosti izvršenja izvršnih ovlasti⁴; učinkovite sudske zaštite, uključujući pristup pravosuđu, koju provode neovisni i nepristrani sudovi⁵, te diobe vlasti⁶.

¹ Komunikacija Komisije „Novi okvir EU-a za jačanje vladavine prava”, COM(2014)0158 final, Prilog I.

² Presuda Suda od 29. travnja 2004., CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, ECLI:EU:C:2004:236, točka 63.

³ Presuda Suda od 12. studenoga 1981., Amministrazione delle finanze dello Stato protiv Srl Meridionale Industria Salumi i dr.; Ditta Italo Orlandi & Figlio i Ditta Vincenzo Divella protiv Amministrazione delle finanze dello Stato. Spojeni predmeti od 212 do 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, točka 10.

⁴ Presuda Suda od 21. rujna 1989., Hoechst, spojeni predmeti 46/87 i 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, točka 19.

⁵ Presuda Suda od 27. veljače 2018., Associação Sindical dos Juizes Portugueses protiv Tribunal de Contas C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, točke 31., 40. i 41. i presuda Suda od 25. srpnja 2018., LM, C-216/18, PPU, ECLI:EU:C:2018:586, točke 63. – 67.

⁶ Presuda Suda od 10. studenoga 2016., Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, točka 36.; presuda Suda od 10. studenoga 2016., PPU Poltorak, C- 452/16, ECLI:EU:C:2016:858, točka 35. i presuda Suda od 22. prosinca 2010., DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, točka 58.

- (4) Kriteriji za pristupanje koje je 1993. utvrdilo Europsko vijeće u Kopenhagenu i koje je 1995. nadopunilo Europsko vijeće u Madridu ključni su uvjeti koje zemlja kandidatkinja mora zadovoljiti kako bi postala država članica Unije. Ti su kriteriji sada sadržani u članku 49. UEU-a.
- (5) Kada zemlja kandidatkinja postane država članica, pridružuje se pravnoj strukturi koja počiva na temeljnoj pretpostavci prema kojoj svaka država članica dijeli sa svim drugim državama članicama i priznaje da one s njom dijele niz zajedničkih vrijednosti na kojima se temelji Unija, kao što je navedeno u članku 2. UEU- a. Ta pretpostavka podrazumijeva i opravdava postojanje uzajamnog povjerenja među državama članicama u priznavanju tih vrijednosti i stoga u poštovanju prava Unije koje ih provodi¹. Zakoni i prakse država članica trebali bi i dalje biti u skladu sa zajedničkim vrijednostima na kojima se Unija temelji.
- (6) Iako ne postoji hijerarhija kad je riječ o vrijednostima Unije, vladavina prava ključna je za zaštitu drugih temeljnih vrijednosti na kojima se Unija temelji poput slobode, demokracije, jednakosti i poštovanja ljudskih prava. Poštovanje vladavine prava suštinski je povezano s poštovanjem demokracije i temeljnih prava. Demokracija i poštovanje temeljnih prava ne mogu postojati bez poštovanja vladavine prava i obratno.

¹ Mišljenje 2/13, EU:C:2014:2454, točka 168.

- (7) Kad god države članice izvršavaju proračun Unije, uključujući sredstva dodijeljena putem Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/...¹⁺ i putem zajmova i drugih instrumenata zajamčenih proračunom Unije, te bez obzira na način provedbe kojom se koriste, poštovanje vladavine prava ključan je preduvjet za poštovanje načela dobrog financijskog upravljanja sadržanih u članku 317. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).
- (8) Države članice mogu osigurati dobro financijsko upravljanje samo ako javna tijela postupaju u skladu s pravom, ako istražne službe i državno odvjetništvo učinkovito postupaju protiv prijevара, uključujući poreznu prijevaru, utaju poreza, korupciju, sukob interesa ili druge povrede prava te ako neovisni sudovi i Sud Europske unije mogu provoditi učinkovito sudsko preispitivanje proizvoljnih ili nezakonitih odluka javnih tijela, uključujući odluka tijela za izvršavanje zakonodavstva.

¹ Uredba Vijeća (EU) o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L ..., ..., str. ...).

⁺ SL: molimo u tekst unijeti broj, a u odgovarajuću bilješku unijeti broj i datum Uredbe iz dokumenta ST 9971/20 (2020/0111 (NLE)) i dopuniti upućivanje na SL za tu uredbu.

- (9) Neovisnost i nepristranost pravosuđa trebala bi uvijek biti zajamčena, a istražne službe i državno odvjetništvo trebali bi moći pravilno izvršavati svoje funkcije. Pravne i istražne službe te državno odvjetništvo trebali bi raspolagati dostatnim financijskim i ljudskim resursima te postupcima kako bi postupali učinkovito i uz puno poštovanje prava na pošteno suđenje, uključujući prava na obranu. Pravomoćne presude trebale bi se učinkovito izvršavati. Ti se uvjeti zahtijevaju kao minimalno jamstvo protiv nezakonitih i proizvoljnih odluka javnih tijela koje bi mogle naštetiti financijskim interesima Unije.
- (10) Neovisnost pravosuđa posebice podrazumijeva da predmetno pravosudno tijelo na temelju relevantnih pravila te u praksi može izvršavati svoje pravosudne funkcije posve samostalno, a da se pritom ni u kojem pogledu na nalazi u hijerarhijskom ili podređenom odnosu i da ne prima naloge ili upute ni iz jednog izvora, te da je na taj način zaštićeno od vanjskih utjecaja ili pritisaka koji mogu narušiti neovisnu prosudbu njegovih članova i utjecati na njihove odluke. Jamstva neovisnosti i nepristranosti pretpostavljaju postojanje pravila, osobito u pogledu sastava tijela, imenovanja, trajanja funkcija kao i razloga za izuzeće i opoziv njegovih članova, kako bi se među pojedincima otklonila svaka opravdana sumnja u neovisnost tog tijela od utjecaja vanjskih čimbenika i njegovu neutralnost u odnosu na interese o kojima odlučuje.

- (11) Poštovanje vladavine prava ključno je ne samo za građane Unije već i za poslovne inicijative, inovacije, ulaganja, gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju te pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, a navedeno će najbolje rezultate donijeti u uvjetima u kojima postoji čvrst pravni i institucijski okvir.
- (12) U članku 19. UEU-a, u kojem se konkretizira vrijednost vladavine prava navedena u članku 2. UEU-a, od država članica zahtijeva se da osiguraju učinkovitu pravnu zaštitu u područjima obuhvaćenima pravom Unije, uključujući ona koja se odnose na izvršenje proračuna Unije. Samo postojanje učinkovitog sudskog preispitivanja, čija je svrha osigurati usklađenost s pravom Unije, bit je vladavine prava i iziskuje neovisne sudove¹. Održavanje neovisnosti sudova presudno je, kako je potvrđeno člankom 47. drugim stavkom Povelje². To osobito vrijedi za sudsko preispitivanje valjanosti mjera, ugovora ili drugih instrumenata koji rezultiraju javnim rashodima ili dugovima, među ostalim u kontekstu postupaka javne nabave koji također mogu biti predmet sudskog postupka.
- (13) Stoga postoji jasna veza između poštovanja vladavine prava i učinkovitog izvršenja proračuna Unije u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja.

¹ Predmet C-64/16, točke 32.–36.

² Predmet C-64/16, točke 40. i 41.

- (14) Unija je razvila niz instrumenata i postupaka kojima se promiče vladavina prava i njena primjena, uključujući financijsku potporu organizacijama civilnog društva, europski mehanizam vladavine prava i Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u, te pruža učinkovit odgovor institucija Unije na povrede vladavine prava s pomoću postupaka zbog povrede i postupka predviđenog u članku 7. UEU-a. Mehanizam koji je predviđen ovom Uredbom dopunjuje te instrumente zaštitom proračuna Unije od povreda načelâ vladavine prava koje utječu na njezino dobro financijsko upravljanje ili zaštitu financijskih interesa Unije.
- (15) Povrede načelâ vladavine prava, posebice one koje osobito utječu na pravilno funkcioniranje javnih tijela i učinkovito sudsko preispitivanje, mogu ozbiljno naštetiti financijskim interesima Unije. To se odnosi na pojedinačne povrede načelâ vladavine prava i još više na povrede koje su raširene ili su posljedica učestalih praksi ili propusta javnih tijela ili općih mjera koje su donijela takva tijela.

- (16) Utvrđivanje povreda načelâ vladavine prava zahtijeva temeljitu kvalitativnu procjenu Komisije. Ta bi procjena trebala biti objektivna, nepristrana i pravedna te bi se njome trebale uzeti u obzir relevantne informacije iz dostupnih izvora i priznatih institucija, uključujući presude Suda Europske unije, izvješća Revizorskog suda, Komisijino godišnje izvješće o vladavini prava i Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u, izvješća Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) i, prema potrebi, Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO), te zaključci i preporuke relevantnih međunarodnih organizacija i mreža, uključujući tijela Vijeća Europe poput Skupine država protiv korupcije (GRECO) i Venecijanske komisije, posebice njezin popis kriterija za vladavinu prava, te europske mreže vrhovnih sudova i pravosudnih vijeća. Komisija bi se mogla savjetovati s Agencijom Europske unije za temeljna prava i Venecijanskom komisijom ako je to potrebno za pripremu temeljite kvalitativne procjene.

- (17) Mjere na temelju ove Uredbe osobito su potrebne u slučajevima u kojima se drugim postupcima utvrđenima zakonodavstvom Unije ne bi moglo učinkovitije zaštititi proračun Unije. Financijskim zakonodavstvom Unije te primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima predviđaju se različite mogućnosti za zaštitu proračuna Unije, uključujući prekide, suspenzije ili financijske ispravke povezane s nepravilnostima ili ozbiljnim nedostacima u sustavima upravljanja i kontrole. Trebalo bi utvrditi mjere koje treba donijeti u slučaju povreda načelâ vladavine prava te postupak koji treba slijediti za donošenje takvih mjera. Takve bi mjere trebale uključivati suspenziju plaćanjâ i obveza, suspenziju obročne isplate sredstava ili prijevremenu otplatu zajmova, smanjenje financiranja u okviru postojećih obveza te zabranu preuzimanja novih obveza s primateljima ili sklapanja novih sporazuma o zajmovima ili drugih instrumenata zajamčenih proračunom Unije.
- (18) Pri utvrđivanju mjera koje je potrebno donijeti trebalo bi primjenjivati načelo proporcionalnosti, osobito uzimajući u obzir ozbiljnost situacije, vrijeme koje je proteklo od početka relevantnog postupanja, trajanje i ponavljanje postupanja, namjeru, stupanj suradnje predmetne države članice pri uklanjanju povreda načelâ vladavine prava, te učinke na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili financijske interese Unije.

- (19) Ključno je da se legitimni interesi krajnjih primatelja i korisnika pravilno zaštite pri donošenju mjera u slučaju povreda načelâ vladavine prava. Pri razmatranju donošenja mjera, Komisija bi trebala uzeti u obzir njihov mogući učinak na krajnje primatelje i korisnike. Uzimajući u obzir to da su u okviru podijeljenog upravljanja plaćanja Komisije državama članicama pravno neovisna od plaćanja nacionalnih tijela korisnicima, ne bi trebalo smatrati da se odgovarajućim mjerama na temelju ove Uredbe utječe na dostupnost sredstava za plaćanja korisnicima u skladu s rokovima plaćanja utvrđenima u primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima. Odluke donesene na temelju ove Uredbe i obveze prema krajnjim primateljima ili korisnicima utvrđene u ovoj Uredbi dio su primjenjivog prava Unije u pogledu provedbe financiranja u okviru podijeljenog upravljanja. Države članice na koje se mjere odnose trebale bi redovito izvješćivati Komisiju o ispunjavanju svojih obveza prema krajnjim primateljima ili korisnicima. Izvješćivanje o ispunjavanju obveza plaćanja prema korisnicima utvrđenih u primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima Komisiji bi trebalo omogućiti da provjeri da odluke na temelju ove Uredbe ni na koji način ne utječu, izravno ili neizravno, na plaćanja koja treba izvršiti na temelju primjenjivih sektorskih i financijskih pravila.

Kako bi se ojačala zaštita krajnjih primatelja ili korisnika, Komisija bi trebala pružiti informacije i smjernice putem internetskih stranica ili portala, zajedno s odgovarajućim alatima za obavješćivanje Komisije o svakoj povredi pravne obveze državnih subjekata i država članica da nastave izvršavati plaćanja nakon donošenja mjera na temelju ove Uredbe. Komisija bi trebala dalje postupati na osnovi tih informacija kako bi provjerila jesu li se poštovala primjenjiva pravila, posebno [članak 63., članak 68. stavak 1. točka (b) i članak 98.] Uredbe (EU) 2020/... Europskog parlamenta i Vijeća¹⁺. Prema potrebi, kako bi se osiguralo da se svi iznosi koje državni subjekti ili države članice duguju stvarno isplate krajnjim primateljima ili korisnicima, Komisija bi trebala ostvariti povrat isplata ili, gdje je to primjereno, izvršiti financijski ispravak smanjivanjem potpore Unije programu u skladu s primjenjivim sektorskim i financijskim pravilima.

¹ Uredba (EU) 2020/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (SL L ..., ..., str. ...).

⁺ SL: molimo u tekst unijeti broj, a u odgovarajuću bilješku unijeti broj i datum Uredbe iz dokumenta 2018/0196 (COD) i dopuniti upućivanje na SL za tu Uredbu.

- (20) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe te uzimajući u obzir važnost financijskih učinaka mjera koje se donose na temelju ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Vijeću koje bi trebalo djelovati na temelju prijedloga Komisije.
- (21) Prije predlaganja donošenja bilo koje mjere na temelju ove Uredbe Komisija bi trebala obavijestiti predmetnu državu članicu zašto smatra da u toj državi članici možda postoje povrede načelâ vladavine prava. Komisija bi bez odgode trebala obavijestiti Europski parlament i Vijeće o svakoj takvoj obavijesti i njezinu sadržaju. Predmetnoj državi članici trebalo bi omogućiti da dostavi primjedbe. Komisija bi te primjedbe trebala uzeti u obzir.
- (22) Pri određivanju rokova za predmetnu državu članicu u skladu s ovom Uredbom Komisija bi osobito trebala uzeti u obzir količinu pruženih i zatraženih informacija, složenost relevantnih činjenica i njihove procjene, kao i administrativne kapacitete predmetne države članice.

- (23) Ako Komisija nakon analize primjedbi predmetne države članice smatra da su uvjeti za donošenje mjera ispunjeni, trebala bi Vijeću podnijeti prijedlog za donošenje odgovarajućih mjera. Vijeće bi na prijedlog Komisije za donošenje odgovarajućih mjera trebalo djelovati provedbenom odlukom u roku od mjesec dana, koji se iznimno može produljiti za najviše dva dodatna mjeseca. Kako bi se osiguralo da Vijeće donese odluku unutar tih rokova, Komisija bi trebala na najbolji način iskoristiti svoja prava iz članka 237. UFEU-a i Poslovnika Vijeća¹.
- (24) Nakon donošenja bilo kakvih mjera na temelju ove Uredbe, Komisija bi trebala redovito pratiti situaciju u predmetnoj državi članici. Komisija bi trebala ponovno procijeniti situaciju kada predmetna država članica donese nove korektivne mjere ili u svakom slučaju najkasnije godinu dana nakon donošenja mjera.
- (25) Vijeće bi, djelujući na prijedlog Komisije, trebalo ukinuti mjere koje imaju suspenzivan učinak ako je situacija koja je dovela do uvođenja tih mjera u dostatnoj mjeri popravljena.

¹ Odluka Vijeća 2009/937/EU od 1. prosinca 2009. o donošenju Poslovnika Vijeća (SL L 325, 11.12.2009., str. 35.).

- (26) Postupkom za donošenje i ukidanje mjera trebalo bi poštovati načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama te bi se on trebao provoditi na osnovi nepristranog pristupa koji se temelji na dokazima. Ako iznimno predmetna država članica smatra da postoje ozbiljne povrede tih načela, može od predsjednika Europskog vijeća zatražiti da predmet uputi sljedećem Europskom vijeću. U takvim izvanrednim okolnostima ne bi trebalo donositi nikakvu odluku u vezi s mjerama sve dok Europsko vijeće ne raspravi o tom predmetu. Taj postupak u pravilu ne smije trajati dulje od tri mjeseca nakon što Komisija podnese svoj prijedlog Vijeću.
- (27) Komisija bi trebala obavješćivati Europski parlament o svim mjerama koje su predložene, donesene i ukinute na temelju ove Uredbe.
- (28) Komisija bi trebala izvješćivati Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe. Pri izvješćivanju Europskog parlamenta i Vijeća, uz učinkovitost donesenih mjera, Komisija bi trebala uzeti u obzir sveukupnu učinkovitost postupka utvrđenog u ovoj Uredbi i komplementarnost ovog instrumenta s drugima.

- (29) Ovom Uredbom ne bi se trebalo utjecati na nadležnost EPPO-a ili obveze država članica koje ne sudjeluju u pojačanoj suradnji uspostavljenoj Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939¹,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str.1.).

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila potrebna za zaštitu proračuna Unije u slučaju povreda načelâ vladavine prava u državama članicama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „vladavina prava” odnosi se na vrijednost Unije sadržanu u članku 2. UEU-a. Njome su obuhvaćena načela zakonitosti što podrazumijeva transparentan, odgovoran, demokratski i pluralistički postupak donošenja zakona; pravne sigurnosti; zabrane proizvoljnosti izvršenja izvršnih ovlasti; učinkovite sudske zaštite, uključujući pristup pravosuđu, koju provode neovisni i nepristrani sudovi, također u pogledu temeljnih prava; diobe vlasti; te nediskriminacije i jednakosti pred zakonom. Vladavina prava tumači se uzimajući u obzir ostale vrijednosti i načela Unije sadržane u članku 2. UEU-a;

- (b) „državni subjekt” znači javno tijelo na bilo kojoj razini državne uprave, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, te organizacije države članice u smislu članka 2. točke 42. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Financijska uredba”).

Članak 3.

Povrede načelâ vladavine prava

Za potrebe ove Uredbe na povrede načelâ vladavine prava može ukazivati sljedeće:

- (a) ugrožavanje neovisnosti pravosuđa;
- (b) nesprječavanje, neispravljanje ili nesankcioniranje proizvoljnih ili nezakonitih odluka javnih tijela, uključujući tijela za izvršavanje zakonodavstva, uskraćivanje financijskih i ljudskih resursa kojim se utječe na njihovo pravilno funkcioniranje ili neosiguravanje nepostojanja sukoba interesa;
- (c) ograničavanje dostupnosti i učinkovitosti pravnih lijekova, među ostalim ograničavajućim postupovnim pravilima te neprovođenje presuda ili ograničavanje djelotvorne istrage, kaznenog progona ili sankcioniranja povreda prava.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1).

Članak 4.

Uvjeti za donošenje mjera

1. Odgovarajuće mjere poduzimaju se ako se u skladu s člankom 6. utvrdi da povrede načelâ vladavine prava u državi članici utječu ili postoji ozbiljan rizik od toga da bi mogle utjecati na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili na zaštitu financijskih interesa Unije na dovoljno izravan način.
2. Za potrebe ove Uredbe povrede načelâ vladavine prava odnose se na jedno ili više od sljedećeg:
 - (a) pravilno funkcioniranje tijela koja izvršavaju proračun Unije, uključujući zajmove i druge instrumente zajamčene proračunom Unije, osobito u kontekstu postupaka javne nabave ili dodjele bespovratnih sredstava;
 - (b) pravilno funkcioniranje tijela koja provode financijsku kontrolu, praćenje i revizije te pravilno funkcioniranje djelotvornih i transparentnih sustava financijskog upravljanja i odgovornosti;

- (c) pravilno funkcioniranje istražnih službi i službi državnog odvjetništva u vezi s istragom i kaznenim progonom prijevара, uključujući porezne prijevare, korupciju ili druge povrede prava Unije povezane s izvršenjem proračuna Unije ili zaštitom financijskih interesa Unije;
- (d) učinkovito sudsko preispitivanje radnji ili propusta tijelâ iz točaka (a), (b) i (c) koje provode neovisni sudovi;
- (e) sprječavanje i sankcioniranje prijevара, uključujući porezne prijevare, korupciju ili druge povrede prava Unije povezane s izvršenjem proračuna Unije ili zaštitom financijskih interesa Unije, te učinkovite i odvraćajuće kazne koje primateljima izriču nacionalni sudovi ili upravna tijela;
- (f) povrat nepropisno isplaćenih sredstava;
- (g) djelotvornu i pravodobnu suradnju s OLAF-om i, podložno sudjelovanju predmetne države članice, s EPPO-om u njihovim istragama ili kaznenim progonima na temelju primjenjivih akata Unije u skladu s načelom lojalne suradnje;
- (h) druge situacije ili postupak tijela koja su relevantna za dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili zaštitu financijskih interesa Unije.

Članak 5.

Mjere za zaštitu proračuna Unije

1. Ako su uvjeti navedeni u članku 4. ove Uredbe ispunjeni, može se donijeti jedna od sljedećih odgovarajućih mjera ili više njih skladu s postupkom predviđenim u članku 6. ove Uredbe:
 - (a) ako Komisija izvršava proračun Unije u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja na temelju članka 62. stavka 1. točke (a) i (c) Financijske uredbe i ako je primatelj državni subjekt:
 - i. suspenzija plaćanjâ ili izvršenja pravne obveze ili raskid pravne obveze na temelju članka 131. stavka 3. Financijske uredbe;
 - ii. zabrana preuzimanja novih pravnih obveza;
 - iii. suspenzija obročne isplate sredstava u potpunosti ili djelomično ili prijevremena otplata zajmova zajamčenih proračunom Unije;

- iv. suspenzija ili smanjenje gospodarske prednosti na temelju instrumenta zajamčenog proračunom Unije;
 - v. zabrana sklapanja novih sporazuma o zajmovima ili drugih instrumenata zajamčenih proračunom Unije;
- (b) ako Komisija izvršava proračun Unije u okviru podijeljenog upravljanja s državama članicama na temelju članka 62. stavka 1. točke (b) Financijske uredbe:
- i. suspenzija odobrenja jednog ili više programa ili njena izmjena;
 - ii. suspenzija obveza;
 - iii. smanjenje obveza, među ostalim putem financijskih ispravaka ili prijenosa u druge programe potrošnje;
 - iv. smanjenje predfinanciranja;
 - v. prekid rokova plaćanja;
 - vi. suspenzija plaćanja.

2. Ako odlukom o donošenju mjera nije utvrđeno drukčije, uvođenjem odgovarajućih mjera ne utječe se na obveze državnih subjekata iz stavka 1. točke (a) ili država članica iz stavka 1. točke (b) da provedu program ili fond na koji se mjera odnosi, a osobito obveze koje imaju prema krajnjim primateljima ili korisnicima, uključujući obvezu isplate sredstava na temelju ove Uredbe i primjenjivih sektorskih ili financijskih pravila. Kada izvršavaju sredstva Unije u okviru podijeljenog upravljanja, države članice na koje se odnose mjere donesene na temelju ove Uredbe izvješćuju Komisiju o poštovanju tih obveza svaka tri mjeseca nakon donošenja tih mjera.

Komisija provjerava poštuje li se primjenjivo pravo i prema potrebi poduzima sve odgovarajuće mjere za zaštitu proračuna Unije u skladu sa sektorskim i financijskim pravilima.

3. Poduzete mjere moraju biti proporcionalne. Utvrđuju se s obzirom na stvarni ili mogući učinak povreda načelâ vladavine prava na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili na financijske interese Unije. Priroda, trajanje, ozbiljnost i opseg povreda načelâ vladavine prava uzimaju se u obzir na odgovarajući način. Mjere su, koliko je to moguće, usmjerene na djelovanja Unije pogođena tim povredama.

4. Komisija o obvezama država članica iz stavka 2. pruža informacije i smjernice u korist krajnjih primatelja ili korisnika putem svojih internetskih stranica ili portala. Komisija na istim internetskim stranicama ili portalu pruža i odgovarajuće alate kako bi krajnji primatelji ili korisnici obavijestili Komisiju o svakoj povredi tih obveza koja, prema mišljenju tih krajnjih primatelja ili korisnika, izravno na njih utječe. Ovaj stavak primjenjuje se tako da se osigurava zaštita osoba koje prijavljuju povrede prava Unije u skladu s načelima utvrđenima u Direktivi (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća¹. Uz informacije koje pružaju krajnji primatelji ili korisnici u skladu s ovim stavkom prilaže se dokaz da je predmetni krajnji primatelj ili korisnik podnio službenu pritužbu relevantnom tijelu predmetne države članice.
5. Na osnovi informacija koje su dostavili krajnji primatelji ili korisnici u skladu sa stavkom 4. ovog članka Komisija čini sve što je u njezinoj moći kako bi osigurala da svi iznosi koje duguju državni subjekti ili države članice iz stavka 2. ovog članka budu stvarno plaćeni krajnjim primateljima ili korisnicima, osobito u skladu s [člankom 63., člankom 68. stavkom 1. točkom (b) i člankom 98.] Uredbe (EU) 2020/...⁺.

¹ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

⁺ SL: molimo umetnuti broj Uredbe iz dokumenta 2018/0196 (COD).

Članak 6.

Postupak

1. Ako ustanovi da ima opravdane razloge smatrati da su uvjeti iz članka 4. ispunjeni, Komisija, osim ako smatra da bi joj drugi postupci utvrđeni zakonodavstvom Unije omogućili učinkovitiju zaštitu proračuna Unije, šalje pisanu obavijest predmetnoj državi članici u kojoj navodi činjenične elemente i posebne razloge na kojima temelji svoje nalaze. Komisija bez odgode obavješćuje Europski parlament i Vijeće o takvoj obavijesti i njezinu sadržaju.
2. S obzirom na informacije primljene na temelju stavka 1., Europski parlament može pozvati Komisiju na strukturirani dijalog o svojim nalazima.
3. Pri procjenjivanju jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 4., Komisija uzima u obzir relevantne informacije iz dostupnih izvora, uključujući odluke, zaključke i preporuke institucija Unije, drugih relevantnih međunarodnih organizacija i drugih priznatih institucija.
4. Komisija prije i nakon slanja pisane obavijesti na temelju stavka 1. može zatražiti bilo koje dodatne informacije koje su joj potrebne za provedbu procjene iz stavka 3.

5. Predmetna država članica dostavlja tražene informacije i može podnijeti primjedbe o nalazima iznesenima u obavijesti iz stavka 1. u roku koji određuje Komisija, a koji nije kraći od mjesec dana ni dulji od tri mjeseca od datuma obavijesti o nalazima. U svojim primjedbama država članica može predložiti donošenje korektivnih mjera za pristupanje rješavanju nalaza navedenih u obavijesti Komisije.
6. Pri odlučivanju o podnošenju prijedloga provedbene odluke o odgovarajućim mjerama Komisija uzima u obzir informacije koje je primila i sve primjedbe predmetne države članice, kao i primjerenost svih predloženih korektivnih mjera. Komisija provodi procjenu u okvirnom roku od mjesec dana od primitka bilo kakve informacije od predmetne države članice ili njenih primjedbi, ili kada informacije ili primjedbe nisu primljene od isteka roka utvrđenog u skladu sa stavkom 5., a u svakom slučaju unutar razumnog vremenskog okvira.
7. Ako Komisija namjerava podnijeti prijedlog na temelju stavka 9., ona državi članici prije toga daje mogućnost da dostavi svoje primjedbe, osobito o proporcionalnosti predviđenih mjera, u roku od mjesec dana.

8. Pri procjeni proporcionalnosti mjera koje će se donijeti, Komisija u obzir uzima informacije i smjernice navedene u stavku 3.
9. Ako Komisija smatra da su uvjeti iz članka 4. ispunjeni i da se korektivnim mjerama koje je predložila država članica na temelju stavka 5., ako postoje, ne pristupa rješavanju nalaza iz obavijesti Komisije na odgovarajući način, u roku od mjesec dana od primitka primjedbi države članice ili, u slučaju izostanka primjedbi, bez nepotrebne odgode i u svakom slučaju u roku od mjesec dana od roka utvrđenog u stavku 7., podnosi Vijeću prijedlog provedbene odluke o odgovarajućim mjerama. U prijedlogu se navode posebni razlozi i dokazi na kojima se temelje nalazi Komisije.
10. Vijeće donosi provedbenu odluku iz stavka 9. ovog članka u roku od mjesec dana od primitka prijedloga Komisije. U slučaju izvanrednih okolnosti, razdoblje za donošenje te provedbene odluke može se produljiti za najviše dva mjeseca. Kako bi se osigurala pravodobna odluka, Komisija se koristi svojim pravima na temelju članka 237. UFEU-a ako to smatra primjerenim.
11. Vijeće može kvalificiranom većinom izmijeniti prijedlog Komisije i donijeti izmijenjeni tekst putem provedbene odluke.

Članak 7.
Ukidanje mjera

1. Predmetna država članica može u svakom trenutku donijeti nove korektivne mjere i Komisiji podnijeti pisanu obavijest, uključujući dokaze o tome da uvjeti iz članka 4. više nisu ispunjeni.
2. Na zahtjev predmetne države članice ili na vlastitu inicijativu, a najkasnije godinu dana nakon što Vijeće donese mjere, Komisija ponovno procjenjuje situaciju u predmetnoj državi članici uzimajući u obzir sve dokaze koje je dostavila predmetna država članica te primjerenost svih novih korektivnih mjera koje je donijela predmetna država članica.

Ako smatra da uvjeti iz članka 4. više nisu ispunjeni, Komisija Vijeću podnosi prijedlog provedbene odluke o ukidanju donesenih mjera.

Ako smatra da je situacija koja je dovela do donošenja mjera djelomično ispravljena, Komisija podnosi Vijeću prijedlog provedbene odluke o prilagodbi donesenih mjera.

Ako smatra da situacija koja je dovela do donošenja mjera nije ispravljena, Komisija predmetnoj državi članici upućuje obrazloženu odluku i o tome obavješćuje Vijeće.

Kada predmetna država članica dostavi pisanu obavijest na temelju stavka 1., Komisija podnosi svoj prijedlog ili donosi odluku u roku od mjesec dana od primitka te obavijesti. To se razdoblje može produljiti u valjano opravdanim okolnostima, a u tom slučaju Komisija bez odgode obavješćuje predmetnu državu članicu o razlozima produljenja.

Postupak utvrđen u članku 6. stavcima 3., 4., 5., 6., 9., 10. i 11 primjenjuje se po analogiji na odgovarajući način.

3. U slučaju ukidanja mjera u vezi sa suspenzijom odobrenja jednog ili više programa ili njenih izmjena navedenom u članku 5. stavku 1. točki (b) podtočki i. ili u slučaju ukidanja suspenzije obveza navedenom u članku 5. stavku 1. točki (b) podtočki ii., iznosi koji odgovaraju suspendiranim obvezama unose se u proračun Unije podložno [članku 5.] Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/...¹⁺. Suspendirane obveze iz godine n ne mogu se unijeti u proračun nakon godine n+2.

¹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/... od ... o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (SL L ..., ..., str. ...).

⁺ SL: molimo u tekst unijeti broj, a u odgovarajuću bilješku unijeti broj i datum Uredbe iz dokumenta 2018/0166 (APP) i dopuniti upućivanje na SL za tu uredbu.

Članak 8.

Obavješćivanje Europskog parlamenta

Komisija odmah obavješćuje Europski parlament o svim mjerama predloženima, donesenima ili ukinutima na temelju članka 5., 6. i 7.

Članak 9.

Izvješćivanje

Komisija do ... [tri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe osobito o učinkovitosti donesenih mjera.

Članak 10.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik